Snapshots: The Battle For The Soul Of Israel

מתוך בטחון בצור ישראל הננו חותמים בהתימת ידינו לעדות על הכרזה זו, במושב מועצת המדינה הזמניד ב על אדמת המוכדדת, בעיר תל-אביב, היום הזה, ערב שבת ה' אייר תש"ח, 14 במאי 1948.

Placing our trust in the Rock of Israel we affix our signatures to this Proclamation at this session of the Provisional Council of State on the soil of the Homeland, in the city of Tel Aviv, on this Sabbath eve, the 5th day of Iyar, 5708 [14 May, 1948].

~ Israel's Declaration of Independence

A cover with a "Do'ar Ivri" stamp and a cachet of the Declaration of the State of Israel, "Independence Day, May 15, 1948."

...When across from it step out Towards it slowly pacing In plain sight of all A young girl and a boy Dressed in battle gear, dirty Shoes heavy with grime On the path they will climb up While their lips remain sealed To change garb, to wipe brow They have not yet found time Still bone weary from days And from nights in the field Full of endless fatigue And all drained of emotion Yet the dew of their youth Is still seen on their head Thus like statues they stand Stiff and still with no motion And no sign that will show If they live or are dead Then a nation in tears And amazed at this matter Will ask: who are you? And the two will then say With soft voice: We--Are the silver platter On which the Jews' state Was presented today Then they fall back in darkness As the dazed nation looks And the rest can be found In the history books.

~ "The Silver Platter" by Natan Alterman. Published Dec. 19, 1947 1 כֹּל עוֹד בַּלֵבֶב פְּנִימָה 2 נֵפשׁ יִהוּדִי הוֹמִיָּה,

3 וּלְפַאֲתֵי מִזְרָח, קָדִימָה,

ֿ עַיִן לְצִיוֹן צוֹפִיָּה, 4

, עוֹד לא אָבְדָה תִקוְתֵנוּ 5

6 הַתִּקוָה בַּת שָׁנוֹת אַלְפַּיִם,

7 לָהִיוֹת עַם חָפִשִׁי בִּאַרְצֵנוּ,

8 אֶרֶץ צִיּוֹן וִירוּשָׁלַיִם.

1. While the Jewish spirit yearns

2. Deep in her people's heart and soul,

3. While to the East she longing turns

4. And looks to Eretz Zion, her goal,

5. Then our hope, that has withstood

6. Two millennia, yet shall stand,

7. To live in freedom and

brotherhood,

8. In Zion and Jerusalem, our land.

ח.ג ביאליק "אל הציפור" (1891)

זַמְּרִי, סַפּּרִי, צִפּּוֹרִי הַיְּקְרָה, מֵאֶרֶץ מֶרְחַקִּים נִפְּלָאוֹת, הֲגַם שָׁם בָּאָרֶץ הַחַמָּה, הַיָּפָּה, תִּרְבֶּינָה הָרָעוֹת, הַתְּלָאוֹת; Sing to me, tell me, dear bird from far-off wondrous places, there in that warm and beautiful land, do evil events and calamities happen too?

הָתִשְׂאִי לִּי שָׁלוֹם מֵאַחַי בְּצִּיּוֹן, מֵאַחַי הָרְחוֹפִים הַקְּרוֹבִים? הוֹי מְאַשָּׁרִים! הְיֵדְעוּ יָדוֹעַ כִּי אֵסִבּׁל, הוֹי אָסִבּׁל מַכְאוֹבִים? כִּי אֵסִבּׁל, הוֹי אָסִבּׁל מַכְאוֹבִים?

Do you bring greetings from my fellows in Zion, from my brothers near and far?

O happy ones! Surely they must know that I suffer, oh, how I suffer in pain.

הְגַדְעוּ יָדוֹעַ מָה רַבּוּ פֹה שׁוֹטְנֵי, מָה רַבִּים, הוֹי רַבִּים לִי קָמִים? זַמְּרִי, צָפּוֹרִי, נִפְלָאוֹת מֵאֶרֶץ, הַאָבִיב בָּה יִנְוָה עוֹלַמִים. הַאָבִיב בָּה יִנְוָה עוֹלַמִים.

Do they know how great are my enemies here, how many rise up against me?

Sing to me, my bird, of the wonders of that land where springtime ever dwells.

¹ דוד בן-גוריון: "נדמה לי שכולנו מאמינים, כל אחד על פי דרכו ולפי הבנתו... כל אחד מאתנו, לפי דרכו והבנתו, מאמין בצור ישראל כפי שהוא מבין את זה. אין בזה... שום פגיעה ושום כפייה."

"Hatikvah" written in 1878

^ Announcement of Public Holiday Celebration for the "Miracle of Independence" by Po'alei Agudat Yisrael (1949)

< Pashkevil, Edah ha-Haredit (1947): Against Declaration of State of Israel²

> R. Eliezer Waldenberg (1915-2006, Israel) Hilchot Medina vol. 1, p. 8

As God has returned us to our abode like the springs of the Negev, and endowed us with the melodies of reaping after the plantings of tears, with the first flowerings of redemption, the inauguration of our State on parts of our holy land, with an independent government of our own, that to our own wonder even the nations of the world would point to us and say: 'God has bestowed greatness with these". New horizons in Halakha have been opened up before us, and have placed before us a task that is both challenging and

² I am thankful to my colleague R. Josh Rosenfeld for these images from a class he gave on Religious Zionism

wide-ranging, to deal with and to delve into areas of Halakha the likes of which, until now, have not been areas of study for almost 2000 years, regarded as "Laws of the Messiah". And suddenly, like dreamers, we see with our own eyes one of the wonders of the God of Wonders how, in the blink of an eye, they have turned into actual priorities of the highest order, that we mustn't push off for a moment...

1. Psalm 19 for the State of Israel (Speech made 5 Iyar, 1967), R. T.Y Kook

19 years ago, on that same famous night, when we received the positive decision of the world powers regarding the establishment of the State of Israel; as everyone went out to the streets to publicly celebrate the feelings of joy, I could not go out and participate with them. I sat alone and silent as my energy was sapped. In those same first hours, I could not agree with that which was occurring, with that powerful news; because yes, it is true - the word of Hashem is unfolding before us with the prophecies of Trei Asar - "and my land they shall divide"! Where is our Hebron!? Are we forgetting it!? Where is our TransJordan!? Where is each and every wrinkle of land, each and every part of the 'four cubits' of the Land of Hashem!? Is it really in our hands to relinquish/give up on a millimeter of it? Heaven utterly forfend this!

R. Tzvi Yehuda Kook (1891-1982)

ב"ה, זכינו וזוכים אנו אף עתה, לקיים דבר ד' זה על ידי תפארת גבורת צבאנו. נסכם בקצרה: השלטון היהודי בארץ הקודש, קרי: מדינת ישראל וצבאה, יחד עם היותו בבחינת "קץ מגולה", הריהו מצווה מפורשת וחשובה, מצווה כללי שראלית...ולעומת מה שנאמר: "האם זו המדינה שאותה חזו נביאנו?" אומר אני: זוהי המדינה שחזו הנביאים. כמובן, אין המדינה בתכלית השלמות, אולם נביאינו ורבותינו, ממשיכיהם, אמרו שהמדינה תהיה כזו: זרע אברהם, יצחק ויעקב, ישובו ויקימו בה תקומה יישובית ושלטון מדיני עצמאי...

2. Responsa Yabia Omer (R. Ovadiah Yosef, 1920-2013, Israel), O"C 6:41

כתנה וכהנה, ועל הכל שמאות אלפי ישראל, מתחנכים במוסדות חינוך לא־דתיים, ולומדים שם להתנכר לכל קדשי ישראל, ולפנות עורף לצור מחצבתם, ולהיות ככל הגוים בית ישראל, עזבו מקור מים חיים לחצוב להם בורות בורות נשברים אשר לא יכילו המים, ונתקיימה נבואת ישעיהו: ירהבו הנער בזקן והנקלה בנכבד, וכדרשת חז"ל בחגיגה (יד.) ובעקבות משיחא חוצפא ישגא, ועמא דארעא אזלא ומדלדלא, נערים פני זקנים ילבינו וכו' (סוטה מט:), הלזה מה' תשובה ה"ב): "לא נתאוו ישראל לימות המשיח אלא כדי שינוחו ממלכיות שאינן מניחות להם לעסוק בתורה ובמצות כראו', ובימי המשיח תרבה האמונה והדעה והחכמה והאמת, שנאמר כי מלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים, כי כולם ידעו איתי למקטנם ועד גדולם". ומסיבות אלה הרבה משלומי אמוני ישראל אשר רואים שעדיין שכינתא בגלותא, נהגים שלא לומר הלל בכלל ביום העצמאות, שעדיין שכינתא בגלותא, נהגים שלא לומר הלל בכלל ביום העצמאות,

תחלת גאולתן ולא נגמרה הגאולה עד שיצאו מן הים. קה"ע). ואף כאן הרי מנהיגי צבאות ערב, למרות התבוסות והמפלות שנחלו, עודם מאיימים השכם והערב לצאת למלחמה נגדנו, ומנפנפים בחרבותיהם ובקשתותיהם, חרבם תבוא בלבם וקשתותם תשברנה, אני שלום וכי אדבר המה למלחמה. וכמה מדינות נאורות שהיו נחשבות כידידותיות לישראל, פנו עורף ולא פנים במלחמות שעברו עלינו, מלחמת הקוממיות, מבצע קדש, מלחמת ששת הימים, מלחמת ההתשה, והאחרון הכביד מלחמת יום הכפורים, לא שלותי ולא שקטתי ולא נחתי ויבא רוגז. ועודנו תכלינה עינינו אל ישועת ישראל האמתית ע"י צור ישראל וגואלו השם נפשנו בחיים ולא נתן למוט רגלינו, לולא ה" שהיה לנו אזי חיים בלעונו. ומבחינה רוחנית, אשר ירוד ירדנו אלף מעלות אחזרנית, ועדים אנו להתדרדרות מוסרית מדהימה, אמתירנות גוברת וההתפרקות משתוללת בראש כל חוצות, חוסר צניעות, בנדי פריצות, ספרי פורנוגרפיה, וסרטי קולנוע מבישים, חילולי שבת בפרהסיא, פתיחת איטליזי טריפה בממדים מבהילים, ועוד

3. By Faith Alone, The Story of R. Yehuda Amital (E. Reichner), p. 69

Rav Kook's view, as interpreted by most of his students (Rav Kook died before the founding of the state), is that the state is the "beginning of redemption," a significant phase in the messianic process. Rav Soloveitchik, in contrast, described the establishment of the state as a great opportunity, one that was squandered in many respects. During the early years of Yeshivat Har Etzion, Rav Amital often spoke about the establishment of the State of Israel in terms of the messianic redemption.

Rav Amital viewed himself as a student of R. Ya'akov Moshe Harlap, who was a disciple of Rav Kook. Rav Soloveitchik's teachings never spoke to him and he never related to them in his *shiurim* and discourses. Rav Lichtenstein, as a disciple of Rav Soloveitchik, was skeptical of characterizing the state as the "beginning of redemption." Addressing the messianic atmosphere that prevailed after the Six Day War, he frequently told students – in a somewhat cynical tone – that he had not seen *Mashiah* roaming the streets of Jerusalem.

4. HaTekufa HaGedola, (R. Menachem Kasher), p. 271

אולם למדו מדין הנ"ל, שכדי להראות שאין השמחה שלמה מנעו מלומר הלל, כמו כן בנידון דידן, טעמם שאין אומרים הלל להראות שאין שמחתם שלמה ושהם משתתפים בצער השכינה ששומעים בב"ק היוצא מהר סיני אוי להם לבריות מעלבונה של תורה, "מעשי ידי (תינוקות של בית רבן) טובעים בים (של כפירה) ואתם אומרים שירה". בזמן שאנו זכרים שהממשלה על המדינה היא בידי חילוניים במסיקתא דרב כהנא פסקא כט. ז"ל: בפסח אין אתה מוצא שכתבו בו אפילו שמחה אחת, ולמה? בשביל שמתו בו המצריים, וכן את מוצא כל שבעת ימי החג אנו קורין בהן את ההלל, אבל בפסח אין אנו קוראין בהן את ההלל אלא ביו"ט ראשיון ולילו, למה, כדאמר שמואל בנפול אויבך אל תשמח. במגילה י. ובסנהדרין לט: בקשו למלאכי השרת לומר שירה, אמר להם הקב"ה מעשי ידי (חיל פרעה.) טובעין בים ואתם אומרים שירה.

5. R. Yitzchak Herzog's (1888-1959) Letter to David Ben-Gurion (Oct. 1958)

- The founding of the State is an incredible fulfillment of what our prophets taught, but millions of our brothers and sisters did not make it to this day- in their death, they commanded us to live and rebuild their destroyed lives physically and spiritually.
- Hitler knew our strength was in our spirit, in our Torah and tradition; he destroyed these before our bodies. By the end of the war, we were decimated physically and spiritually
- There is an obligation for the nation residing in Zion under the new independence to grant the Yeshiva students who have been tasked to safeguard the spirit of the nation to be exempt from the mandatory draft all the while they are studying Torah. For they too are part of the draft as they serve to protect the Torah and our heritage, and it is because of them that we have arrived here.
- The Torah that is studied acts as a shield before the hands of Eisav and Yishmael-I am asking for a continuation of this exemption

זכינו בק"ה לפלא הנשגב הזה, שמתוכו נשמע גם פעמי באולתנו כפי שהוכחה לנו ע"י נכיאינו, מסורתנו ומורשתנו. אבל לא זכינו, שמיליוני אחים ואחיות מאירופה ישישו אתנו משוש בשמחבו זו. אלה הוסמרו בחמת-פתנים, הדרמה העשרה ונאות∳יעקב נחרבו בחרי-אף בגלות-אירופה, אולם במותם צוו לנו את החיים, חיי-עם, לבנות את הנשמות ולהקים את ההרימות בחומר וברוח.

ידוע ידע אותו דשע יס"ש. כשם שידעו רבים שקדפו לו. כי בשמתה של אימה זו היא רוחה. הצפונה וטסונה בספרי הקלש ובתורה הכתובה והססורה. ולכן התבכל לבוולי הספרים עוד טרם שפצע בגופות האפשים. לאסונגיו ולהוותבר הוא בא על תאותו זו. ועם הוט המלחמה נתברי. כי לוקיבו בכפלים: בגוף וברוח. ויחד עם חורבן קחלות ישראל ספו חמו כל מרכזי התודה המפוארים בבולה זו. ואירופה עדש-הישיבות. חרבה כם מכחינת התורה. יודעיה ולוסדיה.

למעשה הרקע לענין זה הוא הרבה יותר עסוק ורחב: חובה סוטלת על העט היוסב בציון תחת שטי חיי עצמאות להעניק לבני-הישיצות אשר הופקדו לשטור על נכטי-הרוה של האוטה (והם עושים את זאת בסטירות נפש ובהקרבה לא ישוערו במצב כלכלי כבד סנשוא שלא יתואר בדברים) - שחרור סכל חובת ביום כל דהו, כל עוד הם יושבים באחלה של חותה. כי אף הם סנויטים ועופדים הם על בשחונה של תורת ישראל וסורשתו, אשר כהן תפארתו ובכללן הגענו עד הלום. אלה כאלה שוסרים הם תורת ישראל וצרץ ישראל.

בסוחבי, שכולנו מאסינים אמונה שלמה וכלתי פעורערת, כי קול התורה. הכוקע ועילה מהיכלי התורה וממתיבתות הקדש, הנו תרים בפני ידי קשיו ויסטצאל, החורשים עלינו מזימות רשע ורצח, וקרבת אלקים החופשת על היכלי קודש אלה מחזקת את ידי המנינים היקרים, והם הם יפילו תחינה על שלומנו ועל נצחונכו.

אני בא, איפוא, לפני כב' בלב רועד, אולם בנטחון, כי כב', אשר התרוסם לספירות כלל ישראליות בהעניק לתלמפרי-הישיבות את מעמרם המיוחד לגבי הניוט יוטיף להראות את חיבתו והוקרתו לבני-התורה, ולא יחול שום שנוי בטעמרם זה, אף כמלוא ניסה.

6. David Ben-Gurion's Response to R. Herzog (Nov. 10, 1958)

Rabbi Ephraim Kleinberg

Regarding the Yeshiva students, it is not that simple. When I gave the exemption 10 years ago, there were many fewer Yeshiva students, and I should mention with joy that the Yeshiva students took part in the protection of Jerusalem in their youth. The situation has changed, the number of Yeshiva students has grown into the thousands. In other countries, the non-Jews do not need Jewish defenders, but here, we are all Jews, and our defense is dependent on us; this is first and foremost a moral question that the son of one mother should be killed defending our homeland and the son of another mother can sit and learn in security, while most of the youth are giving their lives.

- We cannot forget that we are no longer living the life of galut, dependent on others. We stand on our own, and the burden of security is on us alone. This is a great zechut that we have merited after hundreds of years and this zechut falls on (in my opinion) every youth of Israel.
- I cannot find in the Torah, Prophets, or Writings that Yeshiva students should be exempt from protecting their country, and let's remember that the conditions in our days have changed: there has never been a time that we have been surrounded by enemies on all sides waiting to destroy us
- I do not agree that 'because of the Yeshiva students we have arrived here'. They did not build the land nor did they give their lives for it. In Israel, Torah is incomplete if it doesn't combine Torah and the protection of the land. Without the Nation of Israel, there will be no Torah, it is pikuach nefesh.

ואשר לבחורי הישיבה, הדבר, נוסה לי, אינו כה פשוט. כשפטרתי לפני עשר שנים בחורי הישיבה משרות בצבא היה מספרם מועט וגם, כפי שנאמר לי אז, היתה זו הארץ היחידה, שבה נשארו לומדי תורה לשמה, אם כי עלי לציין בשמחה כי בחורי הישיבה לקחו חלק במלחמה על הגנת ירושלם כשאר צעירי ירושלם. המצב מאז בשתגה. בחורי הישיבות רבו. איני יודע אם יש יטוד לאשמה כי יש כאלה שהולכים לישיבה לשם השחמטות. אני רוצה להניח כי אין לטענה זו שחר. אבל אין מסק כי במשך הזמן רבו בחורי הישיבה, ומספרם הגיע לאלפים. בארצות נכר אין הגויים נזקקים למגיני ישראל, פה כולבו הידים, ובשחוננו תלוי אך ורק בנו; וזוהי קודם כל שאלה מוסרית גדולה אם ראוי היבר, שבן אמש מלונית ייהרג להגנת המולדת, ובן אמש אלמונית ישב בהדרו ולומד במחוה, כשרוב צעירי ישראל מחרפים נפשם למות.

אני לא אעים לבוא אליך בהלכה מטורטת של הרטב"ם, כי במלחמת= מצווה הכל יוצאים, אפילו התן מחדרו וכלה מחופתה, כי אתה, כמובן מאלין, בקי בהלכה יותר מסני, אבל בראה לי כי במדינה ישראל "תורת הקשת" היא הלק מהתורה, ולא יהכן שאלפי צעירים לא יהיו מסובלים לאחוז בנשק ביום פקודה. אין גם להתעלם מהאפשרות, כי ירושלם, חלילה, תבותק ותותקף על ידי אויב, ומאות צעירים לא יהיו מסובלים להבן על עצמם ועל חבריהם והוריהם ועל עיר הקודט. והוא הדין במרכזים אחרים של הישיבות.

אסור לשכוח האין אנו ממשיכים פה חיי הגלנת, ותלויים בחמדי זרים, ובמשיך לנהוג כעם הממוך לשלחן אחרים. אנו עומדים ברשות עצמנו, ועול הבטחון מוסל עלינו בעצמנו. זוהי עכות גדולה שזכינו לה אחרי מאות בשנים. וזכות זו מחייבת לדעתי כל צעיר בישראל.

איני יכל לסצוא בתורה או בנביאים או בכתובים שלוכדי תורה היו פטורים מהגנת המולדת, ויש לזכור שהתנאים בימינו השתנו: אף פעם לא הייבו מוקפים מכל העברים אויבים הרוצים להכחידנו, ואמצעי הלחימה בימינו אינם כאמצעי הלחימה בימי בית ראשון או שני. עכשיו זוהי תורה טורכבת הדורשת אימון רב.

איני יכל להסכים בשום אופן לדבריך ש"בגלל בחורי הישיבות הגענו עד הלום". לא הם בנו את הארץ, לא הם חרפו נפשם לפות על עצמאותה (אם כי כמה מהם עשו זאת), ואין להם זכויות סיוחדות, שאין ליהודים אחרים. חז"ל אפרו: גדול הניהנה מיגיע כפיו יותר מירא שמים. ואין בשרות הצבאי בכדי לפעט ליכוד התורה; הניהנה מיגיע כפיו יותר מירא שמים. ואין בשרות הצבאי בכדי לפעט הלפוד התורה; פיים עם ישראל העצמאיה אין התורה שלפה אם אינה כוללת גם תורת הגנת העם והמולדת. בלי קיום עם ישראל – לא חהיה תורה, ופיקוח כפס האומה קודט לכל. ודווקא מי שסכבד לומדי תורה (וצני מעיז להגיד שאני אחד מהם) ורוצה ביקרם, צריך לדאוג, שהם לא יתבדלו מהמחנה ולא יפטרו עצמם מהחובה הקדושה ביותר – החובה להגן על הוריהם, מרוכיהם, "שובי מותר בי ישוב ולאומה.

7. The Law of Return (Chok HaShvut), passed on July 5, 1950

1. Every Jew has the right to come to this country as an oleh³. 2. (a) Aliyah shall be by oleh's visa. (b) An oleh's visa shall be granted to every Jew who has expressed his desire to settle in Israel, unless the Minister of Immigration is satisfied that the applicant: (1) is engaged in an activity directed against the Jewish people; or (2) is likely to endanger public health or the security of the State.

8. R. Herzog's Letter to the Jewish Agency (March 4, 1954)

³ Amendment in 1970: the rights of an oleh under any other enactment, are also vested in a child and a grandchild of a Jew, the spouse of a Jew, the spouse of a child of a Jew and the spouse of a grandchild of a Jew, except for a person who has been a Jew and has voluntarily changed his religion.

שלום וברכה,

מאר מאר התענינתי בדרח ששלח לי. תחזקנה ידיכם ותעשה תושיה לקרב את הפלאשים למקור ישראל ומצוה רבה לעזור בעבודת חקודש הלזו. ברם יש כאן נקודה הלכותית מעשית מאר מענינת, והיא בקשר לחיתון עם יהודים. השאלה העיקרית היא אם הם צאצאי גרים או שהם מודע בית ישראל, ואודבה אם הם צאצאי גרים זה מקיל. אם הם אצאי גרים זה מקיל. אם הם אצאי ניים או שאם יש אצלם החשש הוא שמא ישנן עריות שהם לפי שבושיהם מקילים בהן, או שאם יש אצלם גירושין, הם ודאי נעשים שלא כדת של תודה, ולפיכך משני הטעמים הללו יש חשש ממזרות, אך במה דכרים אמורים אם הם מזרע בית ישראל, אבל אם היו גיים מעיקרא, ותתיירו, אב במה דכרים אמורים אם הם מזרע בית ישראל, אבל אם היו גרים מעיקרא אלה שקיבלו אותם מלבם, והריז כמתגייר עים לשמור כל התורה חוץ מיקרון אחר מדברי מושרים, וצוה יש לכאורה מקום לצרף לקולא. שמא אינם במובן ההלכותי יהודים האין ערך כלל לקידושין וממילא אין ערך לגירושין שלהם. ולא היה מבחינת החלכה אצלם דין של מנוורות ויש לנו רק להטבילם עכשיו כשמקבלים אותם ומותרים בבנות ישרל בנקל. מוכן שכל מה שאני אומר כאן הוא רק לכאורה, ולמעשה צריך עוד עיון בירור בדקרון חבירים ברבנות הראשית לישראל.

כדאי שכבי ימציא העתק מהמכתב הזה למר בארי ניי. עד כמה שיש לי הרושם מנויה וגמורה אצל החוקרים שהפלאשים הם בני גוע לא יחודי שנתגיירו אי פעם.

עכים חזקו ואמצו להביא את כולם תחת כנפי היהדות הנאמנה ולקשרם אל הרבנות הראשית לישראל בציון בית חיינו. כטחו באלקי ישראל וקרושו והחלצו למאבק הקשד כנגד המסיתים והמדיחים – ה' יצילנו מהם – אשר עטו כנשרים על שארית הפליטו של אחינו הפלאשים חייז בחבש וכו', ויהי שומר ישראל עליכם סתרה ומעשי ידיכו

9. R. Ovadiah Yosef's Letter about Ethiopian Jews (February 1973)

בהסתמך על הנאון הרדביז בתשובה (שאלות ותשובות דברי דוד הלכות אישות סימן ח):

"שאלו הפלשים בלי ספק משבט דן, ורק מפני שלא היו ביניהם חכמים מבעלי הקבלה
תפסו להם פשטי המקראות, ודינם כתינוק הנשבה לבין הגוים, ודינם כישראל שאנו
מצווים לפדותם ולהחיותם, ורק לענין יוחסין יש לחוש מפני שאינם בקיאים בטיב גיטין
וקדושין". עד כאן דבריו בקצור, וכן פסק תלמידו הגאון ר' יעקב קסטרו בהנהות ערך לחם
(יורה דעה סי' קנח).

וכן כתבו כמה גאונים דגולים, ומהם הנאון ר' עזריאל הילדסהיימר, ראש בית המדרש בברלין, והנאון ר' אברהם יצחק הכהן קוק, נשיא הרבנות הראשית לא"י, והנאון ר' יצחק אייזיק הלוי הרצוג, הרב הראשי לישראל, זכר צריקים לברכה, שהפלשים הם יהחדים.

לכן באתי למסקנא שהפלשים הם צאצאי שבט ישראלי שהדרימו לכוש, ואין כל ספק שהגאונים הניל שקבעו שהם משבט דן חקרו ודרשו והגיעו למסקנא זו עיפ עדויות וראיות מהימנות ביותר וגם אני הצעיר בשבטי ישראל חקרתי ודרשתי היטב בעניניהם, לאחר שמנהיגי הפלשים פנו אלי בבקשה להתחבר עם אחינו כית ישראל ברוח התורה וההלכה, תורה שבכתב ושבעל פה ללא כל סייג, ולקיים כל מצוות התורה הקדושה עיפ הוראות רבותינו זיל אשר מפיהם אנו חיים, והחלטתי כי לפעיד הפלשים הם יהודים שחייבים להצילם מטמיעה ומהתבוללות, ולהחיש עלייתם ארצה, ולחנכם ברוח תורתינו הקרושה, ולשתפם בבנין ארצנו הקדושה ושבו בנים לגבולם.

10. Orot HaTorah (R. AY Kook, 1865-1935, Israel), Ch. 13

ג. כל מה שהוא שגור ביחש של תורת חוץ לארץ במובן פרטי, עולה הוא בערך תורת ארץ ישראל למובן כללי. תורת חוץ לארץ עוסקת בתקון הנפש הפרטית, בדאגתה לחומריותה ורוחניותה, לזיכוכה והתעלותה בחיי שעה וחיי עולם, אבל רק בתור נפש פרטית. לא כן תורת ארץ ישראל. היא דואגת תמיד בעד הכלל, בעד כללות נשמת האומה כולה. הפרטים הגם מתכנסים בקרבה בכללה, הם מתעלים בעילויה, מתעטרים בעטרתה,

The Torah of the Diaspora concerns itself with developing the spiritual potential of the individual. The Torah of *Eretz Visrael*, on the other hand, relates to the nation as a whole. This Torah deals with physical and spiritual needs of a nation who, as an organic whole, sanctifies God's holy Name in the world. The Torah of *Eretz Visrael* occupies itself with a long list of national institutions belonging to this special people, including kings and prophets, the Temple and

Rabbi Ephraim Kleinberg

Sanhedrin, Levites and kohanim, Sabbatical and Jubilee years. All of the ideals and philosophies that are dispersed and diluted in the Diaspora, become relevant and united in the Land of Israel. In Eretz Yisrael, the life of the individual derives its existential meaning from the nation's crowning desting and is uplifted through the nation's spiritual elevation.

11. Mesilot Bilvavam (R. Nachum Rabinovich, Israel), pgs. 287-288

א. יחיד, ציבור וקהל

"אהיה אשר אהיה" (שמות ג, יר)... אמר רבי יוחנן: אהיה לאשר אהיה - ביחידים, אבל במרובים - על כורחם, שלא בטובתם, כשהן משוברות שיניהן, מולך אני עליהם, שנאמר "חי אני, נאם ה' א־להים, אם לא ביד חזקה ובזרוע נטויה ובחמה שפוכה אמלוך עליכם" (יחזקאל כ, לג)י.

לשלוש קבוצות - כל אחת מיועדת בעיקרה או ליחידים או לציבור או בתוכו את כל התושבים במקום מסוים, ואפילו אם יחיד זה או אחר נעדר

א. היחיד – המצוות המכוונות ליחיד הן רוב המצוות שעלינו לקיימן - מַדִּי יום ביומו, כגון "ואהבת לרעך כמוך" (ויקרא יט, יח), "פתח תפתח את הנקרא בלשון הרמב"ם "קהל". רק ישראל שבארץ ישראל נקראים קחל ידך" (דברים טו, ח), תפילין, מזוזה ואף השבת.

הפרט לעשות, ואף יותר ממה שיכולה לעשות קבוצת יחידים, ואפילו תוך גבוהה מזו, והוא כלל יושבי ארץ ישראל.

ישנן מצוות המיוחדות לציבור, אשר היחיד שואב את הכוח לקיימן רק מן הציבור, בהיותו חלק מן הציבור, ואילולא כן הן היו למעלה מכוחו ויכולתו, כגון מינוי שופטים. אפילו במצוות דרבנן מהווה הציבור גורם חדש ומכריע, שהרי תפילה בציבור אינה רק צירוף של יחידים מתפללים בלבר. אדרבה, בכוחו של שליח הציבור - שהוא כוח הציבור שהשליח מייצג אותו ובא מכוחו - להוציא את היחידים ידי חובתם'.

אין קרושה וקריאת התורה, ולפי אחת הדעות במשנה אין גם תפילת מוסף", בלא ציבור. יש מצוות רבות המחייבות את בית הדין, כגון המצווה ההבדל בין יחידים למרובים הוא הבדל יסודי. מערכת המצוות מתחלקת החובה להעמיד בית דין – היא חובת הציבור. הציבור במובנו העיקרי כולל למול את מי שאין לו אב או שאביו אינו מקיים את חובתוי. כמו כן, עצם

ג. הקהל - יש סוג נוסף של "ציבור" שיש לגביו דינים ייחודיים, והוא "אין קרוי קהל אלא בני ארץ ישראל".

ב. הציבור – הציבור יכול לעשות הרבה יותר ממה שיש לאל ידו של קרוי קהל, ומי שאין לו אחוזה אינו נקרא קהל'. אולם יש "קהל" בדרגה

12. Kazeh Ra'ah V'Kidesh (R. Meir Moskowitz), p. 115

ביקור וביקורת

כתייר, בא אני זו פעם ראשונה אליך, ישראל המדינה. עד עכשיו ביקרתיד מדי שנה בתוקף תפקיד, בר-מצווה, חתונה. כאשר ביקרתיך – עייפתי, יגעתי, הצצתי ונפגעתי... בתסכול ואכזבה ממד יצאתי. מה שציפיתי וקיוויתי לו – בך לא מצאתי. בכל פעם שעזבתיך, הרגשתי אשם על שלא נתתי לחלומי להתגשם – להתיישב בארץ כתושב וכאזרח לא לשבת על סיר הבשר ולומר – לבי במזרח... לבי שסוע ופצוע. – ואני יודע למה ומדוע כי אינני יכול להתגבר על החולשה של נוחיות הגלות, ואני מלא בושה! את חיי הגלות השכל מצדיק ומחייב. כי חלק מו הנמצא בד מרגיז ומארזה ועל כל זאת לבי דואב... איפה לוקחים אומץ וכשרוו למצוא לבעייתי פתרווי אולי הפעם, בבואי עם רעייתי, מקור אושרי ושמחתי, אראה רק את היפה והטוב הנמצא בך, על-אף הכל – לרוב...!